

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2025-6-006 (Devralma)
Karar Sayısı : 25-03/79-46
Karar Tarihi : 23.01.2025

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK

B. RAPORTÖRLER : Burcu OLGUN, Mehmet Fatih BAŞARICI,
Reyhan KARAKOÇ POLATTİMUR

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN :- İş Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı AŞ
Temsilcisi: Av. Elif Işıl İŞİK
Esentepe, 4. Levent Kavşağı, Tekfen Tower No:209, Kat:6,
Şişli/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Türkiye İş Bankası AŞ'nin iştiraki İş Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı AŞ ile Derya Bülent KUŞ tarafından ortak kontrol edilen Tatilbudur Seyahat Acenteliği ve Turizm AŞ üzerinde Derya Bülent KUŞ'a ait olan belli orandaki hisse payının İş Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı AŞ'ye devredilmesi suretiyle Tatilbudur Seyahat Acenteliği ve Turizm AŞ üzerinde tek kontrol tesis edilmesi işlemi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 14.01.2025 tarih ve 61364 sayı ile giren bildirim üzerine düzenlenen 20.01.2025 tarih ve 2025-6-006/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Başvuruda; İş Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı AŞ (İŞ GİRİŞİM) ve D. Bülent KUŞ'un ortak kontrolünde bulunan Tatilbudur Seyahat Acenteliği ve Turizm AŞ'nin (TATİLBUDUR) tek kontrolünün D. Bülent KUŞ'un TATİLBUDUR'da sahip olduğu hisselerin satın alınması yoluyla nihai olarak İŞ GİRİŞİM tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talep edilmektedir. TATİLBUDUR, Rekabet Kurulunun 21.11.2024 tarih ve 24-49/1118-478 sayılı kararıyla İŞ GİRİŞİM ve D. Bülent KUŞ'un ortak kontrolüne geçmiştir.
- (5) 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin birinci fıkrası uyarınca, *"Kontrolde kalıcı değişiklik meydana getirecek şekilde; bir veya daha fazla teşebbüsün tamamının ya da bir kısmının doğrudan veya dolaylı kontrolünün, hisse ya da mal varlığının satın alınmasıyla, sözleşmeyle veya diğer bir yolla bir ya da daha fazla teşebbüs veya hâlihazırda en az bir teşebbüsü kontrol eden bir ya da daha fazla kişi tarafından devralınması, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında devralma sayılır."*
- (6) Bildirim konu işlem öncesinde ve sonrasında devre konu teşebbüsün hissedarlık yapısında meydana gelen değişime aşağıdaki Tablo 1'de yer verilmektedir:

Tablo 1: TATİLBUDUR'un İşlem Öncesi ve Sonrası Hissedarlık Yapısı

İşlem Öncesi Hissedarlık Yapısı	Hisse Oranı (%)	İşlem Sonrası Hissedarlık Yapısı	Hisse Oranı (%)
D. Bülent KUŞ	(.....)	İŞ GİRİŞİM	(.....)
İŞ GİRİŞİM	(.....)		
Barış AKSOY ¹	(.....)	Barış AKSOY	(.....)
TOPLAM	100	TOPLAM	100
Kaynak: Bildirim Formu			

- (7) Tablo 1’de görüldüğü üzere bildirim konu işlemin gerçekleşmesi ile birlikte D. Bülent KUŞ, TATİLBUDUR’da sahip olduğu tüm hisseleri İŞ GİRİŞİM’e devredecek ve nihayetinde İŞ GİRİŞİM devre konu teşebbüs üzerinde tek kontrol elde edecektir. Bu doğrultuda söz konusu işlemin gerçekleşmesiyle TATİLBUDUR’un kontrolünde kalıcı bir değişiklik meydana geleceğinden, bildirim konu işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ’in 5. maddesi uyarınca 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un (4054 sayılı Kanun) 7. maddesi kapsamında bir devralma işlemi olduğu anlaşılmıştır.
- (8) Tarafların ciro bilgileri göz önüne alındığında; tarafların cirolarının 2010/4 sayılı Tebliğ’in 7. maddesinde belirtilen ciro eşiklerini aştığı, bu sebeple bildirim konu devralma işleminin Kuruldan izin alınması gereken bir devralma işlemi olduğu görülmektedir.
- (9) 2010/4 sayılı Tebliğ uyarınca etkilenen pazarlar, “Türkiye’de, a) Taraflardan ikisinin veya daha fazlasının aynı ürün pazarında ticari faaliyette bulunduğu (yatay ilişki), b) Taraflardan en az bir tanesinin bir diğerinin faaliyet gösterdiği herhangi bir ilgili pazarın alt veya üst pazarında ticari faaliyette bulunduğu (dikey ilişki), tüm ilgili ürün pazarlarından ve ilgili coğrafi pazarlardan oluşmaktadır” olarak tanımlanmaktadır. Bu noktada tarafların Türkiye’deki faaliyetleri arasında yatay ve/veya dikey örtüşmenin bulunup bulunmadığının değerlendirilmesi gerekmektedir.
- (10) Tarafların Türkiye’deki faaliyet alanları incelendiğinde devre konu TATİLBUDUR’un, Türkiye’de, seyahat acentesi ve tur operatörü olarak faaliyet gösterdiği anlaşılmaktadır. TATİLBUDUR, ayrıca, hisselerinin tamamına sahip olduğu iştirakleri aracılığıyla otel işletmeciliği ve uçak bileti acenteliği alanlarında da faaliyet göstermektedir.
- (11) Bildirim konu işlem kapsamında devralan İŞ GİRİŞİM’in nihai kontrol sahibi Türkiye İş Bankası AŞ (İŞ BANKASI) ise “Pazarama Tatil” platformunu işletmekte olan Topkapı Danışmanlık Elektronik Hizmetler Pazarlama ve Ticaret AŞ (TOPKAPI) ticaret unvanlı iştiraki aracılığıyla seyahat acenteliği alanında faaliyet göstermektedir. TOPKAPI, gayrimenkul danışmanlığı dâhil her türlü danışmanlık hizmeti ile elektronik ortam dâhil çeşitli platformlarda her türlü ürün ve hizmetin pazarlanması ve satışı için aracılık gerçekleştirebilen bir teşebbüs olarak Pazarama Tatil’i işletmektedir. Pazarama Tatil ise kullanıcılara uçak bileti, araç kiralama, yurt içi ve yurt dışı otel ve rezervasyon hizmetleri sunmakta olan ve seyahat acenteliği alanında faaliyet gösteren bir çevrim içi platformdur. İŞ BANKASI, ilaveten, iştirakleri aracılığıyla dolaylı olarak iki adet otel de işletmektedir. Bu iştiraklerden ilki TSKB Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı AŞ’nin %(.....) hissesine sahip olduğu Anavarza Otelcilik AŞ (ANAVARZA), diğeri ise İş Merkezleri Yönetim ve İşletim AŞ’nin %(.....) hissesine sahip olduğu tasfiye halindeki Tasfiye Halinde Patero Pamukkale Termal Oteller Yatırım ve Pazarlama AŞ’dir. ANAVARZA, Adana ilinde bulunan Adana Divan Otel’i işletmektedir.

¹ Barış AKSOY’un TATİLBUDUR üzerinde herhangi bir kontrol yetkisi bulunmamaktadır.

- (12) Yer verilen bilgiler ışığında TATİLBUDUR ile İŞ BANKASI'nın faaliyetlerinin (i) seyahat acenteliği, (ii) otel işletmeciliği ve (iii) uçak bileti acenteliği pazarlarında yatay olarak örtüştüğü anlaşılmaktadır. Ayrıca İŞ BANKASI'nın otel işletmeciliği alanındaki faaliyetleri ile TATİLBUDUR'un seyahat acenteliği faaliyetleri arasında dikey bir örtüşme olduğu da görülmektedir.
- (13) Bildirim Formu'nda seyahat acenteliği alanında TATİLBUDUR'un pazar payının %(.....) ve Pazarama Tatil'in pazar payının ise %(.....) olduğunun tahmin edildiği belirtilmektedir. Dolayısıyla planlanan işlemin ardından bahse konu pazarda tahmini pazar payının %(.....) seviyesinde olacağı anlaşılmaktadır.
- (14) Otel işletmeciliği bakımından ise TATİLBUDUR'un dolaylı olarak işlettiği Diamond of Bodrum Otel'in Muğla ilinde olması sebebiyle Ege Bölgesi'nde faaliyet gösterdiği, İŞ BANKASI'nın dolaylı olarak işlettiği Divan Adana Otel'in ise Adana ilinde olması sebebiyle Akdeniz Bölgesi'nde faaliyet gösterdiği belirtilmektedir. Taraflarca sunulan bilgiler çerçevesinde ilgili otellerin faaliyet gösterdiği coğrafi bölgelerin birbirinden farklı olduğu görülmektedir. Diğer yandan Diamond of Bodrum Otel'in müşteri kitlesi çoğunlukla turistik amaçlı ziyaretçilerden oluşurken, Divan Adana Otel'in müşteri kitlesinin ise çoğunlukla iş amaçlı seyahat eden ziyaretçilerden oluştuğu belirtilmektedir. İlaveten, taraflarca ANAVARZA'nın toplam pazar payının net bir şekilde bilinmediği, ancak ANAVARZA'nın tek faaliyetinin Adana ilindeki otelin işletilmesi olduğu göz önüne alındığında göz ardı edilebilir düşüklükte bir pazar payı olduğunun tahmin edildiği belirtilmiştir. TATİLBUDUR'un iştiraki olan ve Diamond of Bodrum'u işleten TBC Seyahat Acenteliği ve Turizm AŞ'nin (TBC) pazar payının ise %(.....)'in altında olduğunun tahmin edildiği belirtilmektedir. Bu kapsamda işlem taraflarının sahipliğindeki anılan otellerin aynı pazarda kabul edilmesi durumunda dahi işlem sonrasında pazar payının %(.....)'in altında kalacağı öngörülmektedir.
- (15) Uçak bileti acenteliği bakımından ise TATİLBUDUR'un iştiraki olan Tatilbudur Kurumsal Hizmetler Tur. ve Tic. AŞ'nin (TATİLBUDUR KURUMSAL) fiziki uçak bileti acenteleri ile uçak biletinin ait olduğu havayolu arasında aracı olarak uçak bileti acenteliği faaliyeti gösterdiği ifade edilmiştir. Dolayısıyla, TATİLBUDUR KURUMSAL'ın son tüketici ile doğrudan bir ilişkisi olmadığı, son tüketicinin uçak bileti acentesinden bilet satın alma talebi halinde, ilgili uçak bileti acentesinin uygun bileti TATİLBUDUR KURUMSAL'ın ara yüzü sayesinde tespit edip tüketiciyi yönlendirmesinin sağlandığı taraflarca ifade edilmiştir. Bu kapsamda, TATİLBUDUR KURUMSAL'ın TATİLBUDUR'dan elde ettiği gelirin toplam gelire oranının düşük olduğu, dolayısıyla bahse konu pazarlardaki pazar payının ihmal edilebilir seviyede olduğu anlaşılmaktadır. Bu kapsamda söz konusu etkilenen pazarda anlamlı bir pazar payı artışının yaşanmayacağı değerlendirilmektedir.
- (16) Yatay Birleşme Devralma Kılavuzu'nun 18. paragrafında geçen *"Birleşik teşebbüslerin ilgili pazardaki paylarının toplamının %20'nin altında olması halinde, söz konusu birleşme işleminin rekabet bakımından olumsuz etkilerinin incelemenin derinleştirilmesini ve birleşmenin yasaklanmasını gerektirecek düzeyde olmadığı varsayılabilir"* açıklaması da dikkate alınarak, tarafların seyahat acenteliği, otel işletmeciliği ve uçak bileti acenteliği faaliyetleri arasındaki yatay örtüşmelerin, işlemin rekabet üzerindeki olumsuz etkilerine yönelik incelemenin derinleştirilmesini ve işlemin yasaklanmasını gerektirecek düzeyde olmadığı değerlendirilmektedir.
- (17) Diğer yandan İŞ BANKASI'nın otel işletmeciliği alanındaki faaliyetleri ile TATİLBUDUR'un seyahat acenteliği faaliyetleri arasında dikey bir örtüşme olduğu da görülmektedir. Bildirim Formu'nda TATİLBUDUR'un seyahat acenteliği pazarında %(.....) gibi bir pazar payına sahip olduğu, İŞ BANKASI'nın dolaylı olarak kontrol ettiği

Divan Adana Otel'in pazar payının ise net olarak bilinmemekle birlikte göz ardı edilebilir seviyede olduğunun tahmin edildiği belirtilmektedir.

- (18) Yatay Olmayan Birleşme ve Devralmaların Değerlendirilmesi Hakkında Kılavuz'da belirtildiği üzere birleşik teşebbüsün her bir pazardaki pazar payının %25'in altında olması halinde, yatay olmayan birleşmelerin rekabet bakımından olumsuz etkilerinin işlemin yasaklanmasını gerektirecek düzeyde olmadığı varsayılabilir. Bu kapsamda dikey ilişkiye konu faaliyetler bakımından da devir işlemi ertesinde pazarı kapamaya neden olabilecek bir pazar büyüklüğüne erişilmeyeceğinden taraflar arasındaki dikey ilişkinin herhangi bir rekabetçi endişe doğurmadığı değerlendirilmektedir.
- (19) Yukarıda yer verilen açıklamalar dışında İŞ BANKASI'nın hâlihazırda zaten TATİLBUDUR üzerinde ortak kontrol yetkisinin mevcut olduğu, TATİLBUDUR'un 21.11.2024 tarihinde verilen Kurul kararı ile İŞ BANKASI ve D. Bülent KUŞ'un ortak kontrolüne geçtiği, dolayısıyla yukarıda yer verilen örtüşmelerin değerlendirildiği Kurul kararı üzerinden yalnızca yaklaşık iki ay gibi bir sürenin geçtiği göz önüne alındığında, ilgili Kurul kararında yer alan tespitlerin geçerliliğini halen koruduğu, bu nedenle bildirim konu işlemin pazarda rekabetçi endişe doğuracak herhangi bir yoğunlaşmaya neden olmayacağı ve önemli bir değişikliğe yol açmayacağı değerlendirilmektedir.
- (20) Yukarıda yer verilen inceleme ve değerlendirmeler neticesinde, bildirim konusu işlem ile 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde başta hâkim durumun yaratılması veya mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesi olmak üzere ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunun ortaya çıkmayacağı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (21) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.